

FAMILIE & ZO

WEEKLIJKS BRENGEN WE VERHALEN UIT
DE PERSOONLIJKE LEVENSSPFEER: over mannen en vrouwen, kinderen en ouders, jong en oud en de relaties tussen al deze mensen.

PLEEGZORG KAN OOK IN DRUKKE GEZINNEN

'Een beetje van ons geluk

Bruno en Kathérine met hun dochters Margot en Clara. Op de achtergrond de weekend-pleegkinderen. © Eric de Milt

Bruno en Kathérine zijn hoogopgeleide tweeverdieners met een drukke baan. Ze hebben twee dochters. Om het andere weekend zetten ze hun huis open voor twee en straks voor drie pleegkinderen.

VAN ONZE REDACTRICE
VEERLE BEEL

BRUSSEL | Wie aan pleegkinderen denkt, denkt aan een groot engagement, en dat is het natuurlijk ook voor Bruno Peelman en Kathérine Dior. Zij zijn de pleegouders van twee kinderen uit Schaarbeek, die daar met hun moeder en nog vier broers en zussen in een sociaal appartementenblok wonen. Zelf wonen ze met hun twee dochters in een

ruim huis in een rustige buurt in Sint-Lambrechts-Woluwe: met de auto kun je die afstand in een kwartiertje overbruggen, maar sociaal gezien gaat er een grote kloof.

Het is echter geen voltijds engagement: Sanem (9) en Koray (8) komen maar om het andere weekend, een beetje zoals vriendjes van de kinderen die zouden komen logeren, maar dan volgens een vaste afspraak.

Bruno werkt bij Familiehulp, Kathérine werkt in de marktzaal van een grote bank. Ze zegt: 'We hebben allebei zoveel kansen gekregen in het leven. En ik heb een mooie baan, maar ik had toch een onvoldaan gevoel. Ik wilde ook iets doen met een grotere maatschappelijke betekenis.'

Het antwoord vonden ze bij de Kinderdienstvzw, een dienst voor gezinsondersteunende pleegzorg. Die dienst helpt gezinnen die niet onder toezicht van de jeugdrechtsbank of het Comité voor Bijzondere Jeugdzorg staan. Ze hebben tijdelijk ondersteuning nodig omdat een ouder alleenstaand of ziek is, of aan andere criteria van kansarmoede beantwoordt. De ouder kan op elk moment zelf besluiten om een einde aan de hulp te stellen. Kathérine vindt het een fijn uitgangspunt: 'De moeder van Sanem en Koray staat er helemaal

achter. In het andere geval zou ik mij er misschien niet zo gemakkelijk bij voelen.'

Al bijna twee jaar heeft het gezin Peelmans nu akwisselend een weekend voor zichzelf, en een weekend waarin ze een uitgebreid gezin vormen. 'De kinderen draaien gewoon mee in het leven dat we zo ook al leiden', zegt Bruno. 'We werken allebei voltijds, dus we moeten 's zaterdags meestal ook nog boodschappen doen. Als ze er zin in hebben, gaan ze mee. Anders blijven ze thuis spelen. We gaan geregeld samen fietsen of ik neem ze mee naar de speeltuin. En als het zo uitkomt, gaan ze mee naar familiefeesten of naar zee. Maar we laten ze ook een handje helpen als er werk is in de tuin. Dat verwachtten we van onze dochters ook.'

Margot (10) en Clara (8) keken erg uit naar het eerste bezoek. Het viel Margot een beetje tegen: ze had een vriendin verwacht met wie ze veel kon babbelen. 'Maar ze zijn nogal vertegen.' 'Gelukkig is haar beste vriendin ook van Turkse afkomst en als die komt spelen, verloopt de communicatie vlotter. Samen spelletjes spelen lukt wel: op de trampoline in de tuin, of kikkers vangen in de vijver, of tikkertje.'

Koray, een jongen, vroeg na dat eerste bezoek al hoeveel hij keer hij nog moest slapen voor hij terug mocht komen. Bruno: 'Hij ging graag naar huis, hoor, het is een warm gezin. Maar hij is erg actief en speelt hier heel graag buiten.' Sanem is nog altijd zwijzaam. Kathérine: 'Ik ben zelf van Franse afkomst en dus Franstalig, maar als ze hier zijn, spreken we alleen Nederlands. Het is de bedoeling dat ze die taal oefenen, omdat ze ook in het Nederlands naar school gaan. In het begin hoopte

delen

ik erg dat ik haar aan het praten zou krijgen. Ik legde dan uit dat ik het zelf ook niet zo gemakkelijk vind om Nederlands te spreken. Maar gaandeweg heb ik mij erbij neergelegd dat we niks kunnen forceren. Ik vertrouw op de Kinderdienst: zij zijn de professionals. Als zij zeggen dat het de kinderen goed doet om te blijven komen, wat de uitkomst ook is, dan geloof ik hen. Ik pieker er niet meer over.'

Onlangs was er toch een doorbraak. Katherine: 'Ik zat op een avond in bad, toen Sanem binnenkwam. Wat ongewoon is, want normaal moest ze al slapen. Ik zag dat er een probleem was. Dus ik vroeg: wat is er? Toen kwam er voor het eerst een hele zin uit: "Koray wil praten." En zij was moe en wilde slapen. Ik was

'Hier kunnen de kleintjes niet buiten spelen'

De andere kant van dit verhaal: een alleenstaande moeder van zes kinderen. Dochter D. tolkt.

BRUSSEL | Er straalt iets treurigs uit de aanblik van zo'n groot sociaal flatgebouw. Ook al is er een speeltuin op het binnenplein en is de traphal beveiligd voor vandalisme: je kunt er niet binnen zonder de juiste code in te drukken. Het is er netjes, maar op elke verdieping zijn er elektrische draden uit de muur losgerukt. 'Mijn moeder woont hier niet zo graag,' zegt D., die 17 wordt. 'Er wonen hier te veel mensen bijeen.' D. spreekt met haar moeder en broers en zussen Turks, spreekt op straat Frans 'zoals iedereen hier', en op school Nederlands.

Binnen in de flat is het mooi en netjes. 'Veel aan gewerkt,' zegt de moeder in het beetje Frans dat ze toch kent. 'Het was hier oud en lelijk.'

Sanem (9) zit mee aan tafel, ze spist haar oren terwijl ze een tekening inkleurt. Sanem kan goed babbelen. In het Turks. 'Ze is erg verlegen,' zegt D. 'Daarom spreekt ze geen Nederlands.' Haar moeder beweegt: 'Thuis praat ze veel, maar op school en bij Bruno en Katherine: niets!' Ze maakt een handbeweging waarmee ze haar mond als een rits lijkt te sluiten. D.'s moeder trouwde op haar 15de, en kwam een jaar later naar België. Ze is nu 40, heeft zes kinderen tussen 23 en 8 jaar en is sinds vier jaar gescheiden. 'Er wonen veel Turkse mensen in deze buurt, dus we zijn niet alleen,' zegt D.

Alle kinderen in dit gezin zijn op jonge leeftijd af en toe naar een pleeg- of steungezinn gegaan. Ook D.: 'Ik ging, geloof ik, elk weekend. Dat was leuk, maar net als Sanem wilde ik het liefst van al in mijn eigen bed slapen. Ik was altijd blij als ik weer thuis was.' De bezoeken liepen af toen ze een jaar of 12, 13 was.

Miste ze die andere familie dan niet? 'Ach, ik was wat ondergewoorden, ik had het niet meer zo nodig. Voor Sanem en Koray is het erg leuk, want ze zijn nog

klein en ze kunnen bij Bruno en Katherine veel buiten spelen. Vooral Koray kijkt er altijd erg naar uit.'

Voor haar moeder is het ook goed, zegt D. 'We zijn met velen hier thuis en mijn moeder heeft geen tijd om met de kleintjes naar de speeltuin te gaan.'

Overigens heeft de familie zelf mogen kiezen met welk pleeggezin ze in zee gingen. D.: 'De eerste kandidaten waren twee mannen. Dat wilde mijn moeder niet. En dan een stel zonder kinderen. Mijn moeder was bang dat ze niet zouden weten hoe ze met kleine kinderen moesten omgaan.'

Ze stelt het op prijs dat ze zelf mee mag beslissen over de pleeghulp. D.: 'Ze zou kunnen zeggen dat ze niet meer hoeven te gaan, maar ze doet het niet. De kinderen vinden het er leuk. Ze hoopt dat ze nog lang mogen gaan.'

Wat vindt Sanem bij Bruno en Katherine het fijnste, en zijn er misschien ook dingen die daar helemaal anders zijn dan thuis? Ik vraag het haar in het Nederlands.

'Ik ging vroeger ook naar zo'n gezin, net als Sanem sliep ik het liefst in mijn eigen bed'

Het antwoord volgt weer in het Turks. Ik hoor het woord 'chocovallen. D. vertaakt: 'Ze zegt dat wij geen tuin hebben. En dat ze daar helemaal anders eten. Ze eet er het liefst de middagmaaltijd.'

Sanem haalt een fotohijst uit de etalagekast. Ze staat er samen met Koray op, en allebei knuffelen ze een grote hond. 'Ik vraag haar, nog eens in het Nederlands, hoe die hond heet. Ze aarzelt deze keer geen seconde: 'Noppes! (vb)'

Sanem en Koray zijn niet hun echte namen.

Gezinnen acuut ondersteunen

Het kleine broertje binnen de pleegsector, de gezinsondersteunende pleegzorg (GOP), ontfermt zich alleen over kinderen tot 12 jaar en alleen op verzoek van de eigen familie: voor een korte crisisperiode, ofwel tijdens weekends.

Meestal komt de vraag van een alleenstaande ouder die van een vervangingsinkomen leeft. Velen onder hen hebben ook gezondheidsproblemen. GOP biedt hulpverleners de kans om snel een oplossing te vinden, zonder dat andere instanties hun fiat moeten geven.

In principe moet het betrokken

gezin na de plaatsing op eigen houtje verder kunnen. Dat lukt niet zo best, vertelde Johan Vandenfaeilie, ontwikkelingspsycholoog aan de VUB, gisteren op een pleegzorgcongres in Leuven. Na de leeftijd van twaalf jaar werd ruim 43 procent van de kinderen nog eens geplaatst, sommigen onder hen in een instelling. De doelstelling om deze kinderen uit handen van de bijzondere jeugdzorg te houden, wordt dus niet altijd gehaald. (vb)

ONLINE
www.pleegzorgvlaanderen.be

LANGE BENEN

Een langbenig meisje van veertien uit Luik heeft de Elite-modellenwedstrijd gewonnen. Dat is schrikken.

Twee jaar geleden was de Vlaamse Louise Maselis nog maar vijftien toen ze dezelfde wedstrijd won. Klara uit Luik is nog dat tikje straffer. Ze stond gisteren op de voorpagina van onze zusterkrant: een donkere blik met mooi gemaquilleerde ogen onder een waterval van lang haar. Maar vooral: die lange, dunne benen en armen! Is dat het soort vrouw dat we op de catwalk willen zien en aan wie we ons in modebladen willen spiegelen?

Dat de vrouwen die daar hun kost mee verdienen, allemaal ranker, slanker en jonger zijn dan ik, stoort me niet. Je wilt nu eenmaal naar een mooi plaatje kijken. Ik word daar niet ongelukkig van. Ik kijk ook graag naar al wat jong en knap is. Maar hoe ver gaan we daarin? Wanneer wordt het ongepast en wanneer overschrijden we de grens van het welvoeglijke?

Ik bestudeer nog eens de foto van Klara en vraag me af: hoeveel zou ze eten? Meisjes van die leeftijd durven het ontbijt al eens over te slaan. Maar dat is hier niet het onderwerp. Het punt is dat Klara nog helemaal geen vrouw is. Ze zit in het tweede middelbaar. Het twééde.

Dat is de leeftijd waarop de meeste kinderen als kool beginnen te groeien, of hun groeispuurt net achter de rug hebben. En omdat alle energie in die groeispuurt is gegaan, wordt er niets omgezet in vet. Zelfs niet als ze elke ochtend twee stevige boterhammen naar binnen werpen. Er blijft helemaal niets plakken.

Ik zie haar zo voor me in een schooluniform en nee, ik bedoel daar niets schunnigs mee. Het is het soort kleding dat haar nu nog beter afgaat dan een avondjurk met een indrukwekkend décolleté.

Maar dat ze geweldig mooi zijn op die leeftijd, staat buiten kijf. Ook de jongens, in hun skinny jeansbroeken die op hun huid plakken. Volwassen mannen hoeven dat niet te proberen, of ze moeten Mick Jagger heten. Maar zo'n veertien- of vijftienjarige knaap...

Kijk, als we het over jonge knapen hebben, worden we een beetje ongemakkelijk, want we weten nu dat zo'n androgynе jongeling ook de verkeerde aandacht naar zich toe kan trekken, en tot welke dramas dat heeft geleid op internaten en in kerken overal te lande en wie weet waar nog allemaal. Na vijftien jaar, wanneer de baard begint te groeien en de man in de jongen zichtbaar wordt, ebt het risico op misbruik weg. Het is cru om die vaststellingen uit het rapport-Adriaenssens weer op te raken. Maar nodig. Want balanceert de verkiezing van Klara tot beste model niet op dezelfde wankel grens? Is het niet juist omdat ze zo'n hybride wezen is dat we haar bewonderen: geen kind meer, maar ook nog geen vrouw?

Moeten we ons daar dan ook niet met z'n allen ongemakkelijk bij voelen?

Veerie Beel is redactrice Binnenland en schrijft op vrijdag over gezin en samenleving.

zot content: een héle zin ineens!
Ze kan het dus wel!
De bezoekerijes vragen vaak naar de hond van een broer van Bruno, die ze op een familieweekend in de Ardennen leerden kennen. Margot lacht: 'Eerst waren ze bang. Maar Noppes is een hele brave hond. En Sanem de hele tijd maar opdrachtjes geven: "Zit, Noppes, zit!" Nu willen ze er elke keer weer naartoe.'

Met de moeder van Sanem en Koray hebben ze niet zoveel contact. 'We zien haar als we de kinderen halen en brengen. Het zijn vriendenlijke en gastvrije mensen. Maar er is een grote taalbarrière.' Overleg gebeurt dus via de Kinderdienst, die bij het Turkse gezin aan huis gaat en ook na elk bezoek contact neemt met de familie Peelman, om te vragen hoe het is geweest. Zo weet iedereen dat de andere partij tevreden is. Sterker, de elfjarige zus van Sanem en Koray heeft gevraagd of ze voortaan ook mag meekomen. Bruno heeft alvast een extra tweede handsfiets op de kop getikt, om zondag met z'n zevenen door het autoloze Brussel te gaan rijden.